

COMPUTER

A NÉPSZABADSÁG
informatikai magazinja

2001. február 27.

VIII. évfolyam, 7. szám

te ch n i k a

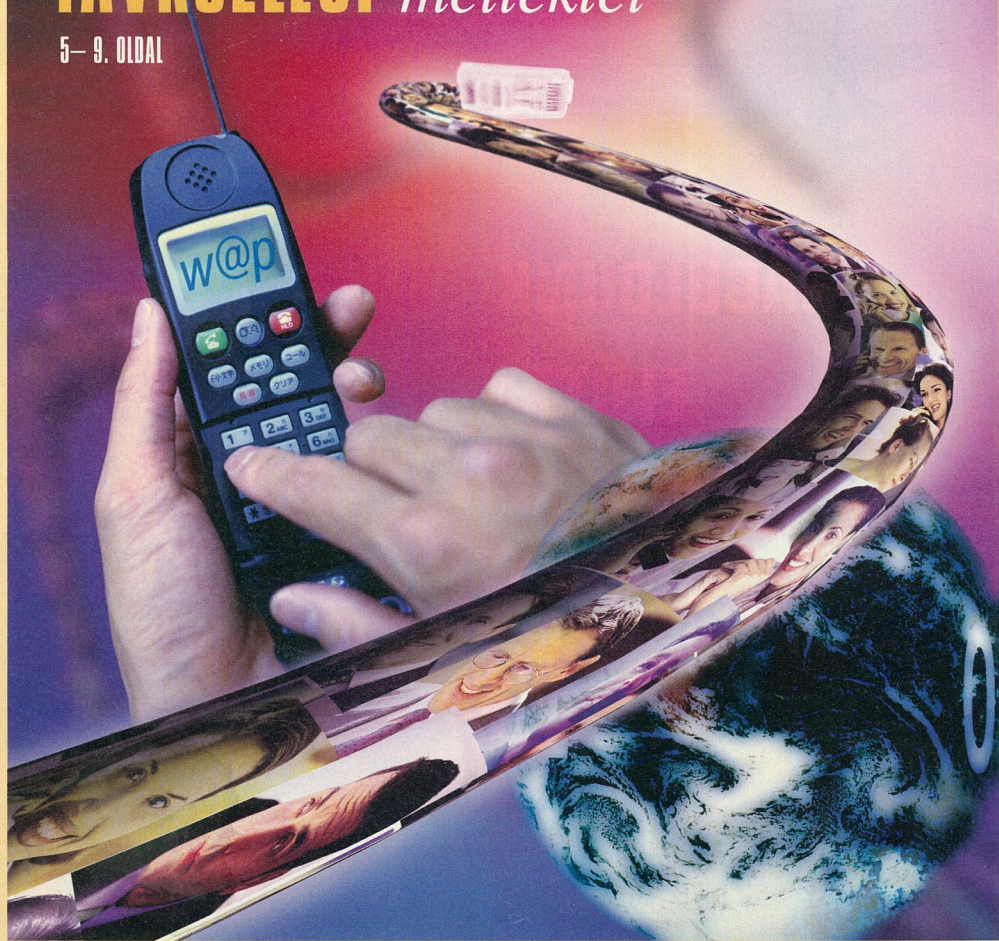
A Magyar Optikai
Ipartestület ajánlásával

FLATRON®
www.flatron.com

TÁVKÖZLÉSI melléklet

5-9. OLDAL

www.comptech.hu

DIGITÁLIS MÁSOLÓ

max. A/4 méret
15 lap/perc
600x600 dpi felbontás
256 szürkeárnyalat
50-200% zoom

Az egyiket
ingyen adjuk

DIGITÁLIS NYOMTATÓ

max. A/4 méret
15 lap/perc
600x600 dpi felbontás
256 szürkeárnyalat
16 MB RAM

akció
209.000,-*

Minolta
Magyarország Kft.
Telefon: 06 1 206 2266

www.minolta.hu

MCCANN-ERICKSON

**SOKAN
SZÁGULDUNK
A VILÁG
ELŐTT**

Nagy sebességű adatátvitel mobilon.

Nagy méretű képek, adatbázisok letöltése az internetről, Magyarországon egyedülállóan, akár 43 200 bps adatátviteli sebességgel! Nálunk ez a valóság! www.pannongsm.hu

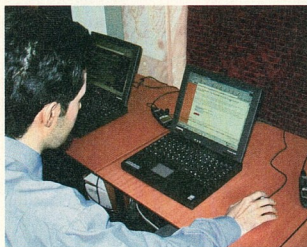
PANNON GSM
Az élvonal.

NAGYSZEBESSÉGŰ ADATÁTVITEL a Pannon GSM-nél

► (Munkatársunktól) Egyszerre két szolgáltatást mutatott be pénteki közös sajtótájékoztatóján a Pannon GSM és a Nokia. Az egyik a PannonNetShop indulása volt, a másik a nagyszabású adatátvitel. A két témát az kötötte össze, hogy a HSCSD (High Speed Circuit Switched Data) szolgáltatást felhasználva valódi m-commerce alkalmazások fejlesztethetők ki.

Mint Suba János, a PGSM kommunikációs igazgatója bevezetőjében elmondta, a HSCSD technológiára épülő PannonSzárdra szolgáltatást nem a GPRS helyett, hanem az mellett kínálják. A technológia lehetővé teszi, hogy a bázisállomások szabad kapacitását egy adathívás folyamán a mobil-előfizetők igénybe vegyék. A Pannon GSM hálózatában elérhető HSCSD technológia egy irányban maximálisan 3 csatorna (time slot) összefogását teszi lehetővé, így akár 3X14,4 azaz 43,2 kbit/s maximális adatátviteli sebesség érhető el.

A csússzabességhez megfelelő készülékek is kellenek, és ezeket ma a Nokia állítja elő. Jakab István, a Nokia termékmenedzsere egy 6210-es telefontal demonstrálta, hogy gyakorlatilag ISDN sebesség érhető el mobil összeköttetésen keresztül. Hasonló sebességűre képes a Nokia Carphone 2.0 GSM kártyamodem is.

ÖNÁLLÓSULT divízió

► (Munkatársunktól) Sikeres évet zárt a KFKI Számítástechnikai Csoport – hangzott el a cég sajtótájékoztatóján. Az árbevétel 53%-os növekedést mutat az 1999-es adatokhoz képest. Az adózás előtti eredmény 1,35 milliárd forint. A 2000-ben megkezdett munka eredményeképpen önálló vállalatává vált a KFKI Számítástechnikai Rt. Kormányzati és Pénzügyi Alkalmazások Divíziója (KPD) is: 2001 januárjában megalakult a Classys Kft., amely a KPD szakembergárdájával és Ifj. Stark Gáspár vezetésével a KFKI Számítástechnikai Csoport új tagjaként folytatja a munkát.

MOBILSZERETŐ magyarok

► (Munkatársunktól) A mobiltelefonon bonyolított mKereskedelem áll szerepel a magyarországi kis- és közepes vállalkozások üzleti stratégiájában – állapítja meg a Nextra internetes kommunikációs szolgáltató megbízásából a közelmúltban végzett piackutatás. A felmérés szerint a magyar kis- és középvállalkozások vezetőinek csupán 6 százaléka tartotta cége számára fontosnak a mobiltelefonon keresztüli üzleti lehetőségeket.

A többség (44 százalék) úgy nyilatkozott, hogy a közeljövőben meg a tervek között sem szerepel mKereskedelmi stratégia ki-

Ifjú HÁLÓZATÉPÍTŐK

► (Munkatársunktól) A magyarországi Cisco Hálózati Akadémia (CNA – Cisco Networking Academy) program első két félévének végzősége a múlt héten vehették át oklevelüket. A képzés két szemeszertől a Budapesti Műszaki Főiskola Neumann János Informatikai Karának 23 hallgatója fejezte be sikerrel, és további 22 diák van túl hálózatépítő tanulmányainak első félévén. Ezzel a tanúsítvánnyal a fiatalok már a kis- és középvállalati szférában nyári munkát vállalhatnak. A Hálózati Akadémia a már hazánkban is érezhető hálózati szakemberhiányt mérsékelheti.

dolgozása. A megkérdezett vállalkozások közel egyötöde úgy véli, hogy 2003-ra forgalmának akár 20 százaléka is internetes kereskedelemből származhat, ami csaknem duplája az európai átlagnak. Ezt támasztja alá, hogy – szemben az európai 25 százalékkal – a magyarországi vállalkozások weboldalainak mintegy 35 százaléka már ma is nyereséges. A Citigate Technology által végzett felmérés egyik legérdekesebb megállapítása azonban az, hogy ma Magyarország az egyetlen olyan vizsgált európai ország, ahol a kis- és közepes vállalkozások vezetői szerint a legfontosabb kommunikációs csatorna a mobiltelefon, míg másutt a vezetékes telefont tartják a legfontosabb eszköznek.

enter

NEM IS OLYAN ÚJ GAZDASÁG

Alig pár évtized kellett hozzá, hogy az amerikai egyetemeket összekötő kommunikációs hálózat, az internet az egész világot behálózó rendszerré nője ki magát. Talán a szédítő fejlődési iram, a világháló látszólagos anonimitása az oka, de egy ideig mindenki elhitte, hogy a világháló és a rá épülő „újgazdaság” öntörvényű, így semmilyen korábbi szabály, legyen az etikai, jogi vagy éppen közgazdasági, nem alkalmazható rá.

Pár hónapig úgy tűnt, új csillagok születnek, átalakul a világ gazdasági struktúrája, a hagyományos ipari ágazatok felől az újgazdaság felé billen az erőegyensúly. A technológiai papírokat forgalmazó amerikai börzén, a Nasdaq-on olyan cégek részvényeinek értéke duplázódott meg hetek alatt, melyek nemcsak hogy kézzelfogható vagyonnal nem rendelkeztek, de működésük alatt egyetlen fillért hasznolt sem hoztak a konyhára.

Az első figyelmeztető jelek a tőzsdéről érkeztek, hiszen míg 1999-ben mintegy 85 százalékkal nőtt a Nasdaq-on jegyzett papírok értéke, addig tavaly a felére zuhant vissza a részvényindex. Sokan már temették az újgazdaságot, cégek tízezrei mentek tönkre, de még a legnagyobbak is megrögytak, leléptettek, nadrárgyszifaj húztak.

Mára kiderült, a virtuális gazdaság igenis működőképes, bár a romantikus hőskor, a vadnyugati évek után a konzolidáció ideje következik. A vállalkozások rendezik soraikat, tőkeovervel, jó üzleti tervek, megfelelő szervezeti struktúrával ugyanis találni befektetőket, bár a korábbi extrapolációt már el lehet felejteni. Magyarországon a kijózanodás kevésbé sokkoló, hiszen hazai kockázati tőke híján az amerikaihoz hasonló fejlődéshez külföldi beruházókra kell volna szükségünk, ám ők inkább a tengerentúlon próbáltak szerencsét. A hazai tőke általában óvatosabb, számítóbb, inkább a járt utakat kedveli, ami most óriási előnyt jelentett, esélyt adva a felzárkózásra a talán nem is annyira új gazdaságban.

Fülöp Norbert

A Computer Technika honlapján (<http://www.comptech.hu>) naponta Friss hírek címmel jelennek meg az IT ágazat hazai és külföldi eseményeiről szóló rövid tudósítások, hírek.

COMPUTER

A Népszabadság informatikai magazinja ► Internet: <http://www.comptech.hu> ► Lapalaptól: PersonArt Kft. ► A szerkesztőbizottság elnöke: LÓNyai László ► Felelős szerkesztő: SELESZT FERENC ► Szerkesztő: TÓTH IBOLYA ► Laptípus: FÁBIAN ISTVÁN ► Tervezőszerkesztő: RÉTI ATTILA ► Tördelőszerkesztő: VÁRAI MIHÁLY ► Munkatársak: DUSA GÁBOR, FÜLÖP NORBERT, ROSTA GÁBOR ► Címlap: DESIGN-R ► Médiaigazgató: SZALADNYA KRISZTINA ► Felelős kiadó: Népszabadság Részvénytársaság, ügyvezető vezérigazgató: KORDA SÁNDOR ► Szerkesztőség és reklámiroda: PersonArt Kommunikációs Ügynökség, 1141 Budapest, Komlósy u. 5-7. Telefon: 469-3030. Fax: 469-3040 ► Webdesign: Big Byte Bt. ► E-mail: comptech@comptech.hu ► Nyomdos: Révai Nyomda Kft. ► ISSN 1418-2432

← technika

REKLÁMTERVEZÉS ÉS
TIPOGRAFIA
FÁBIAN ISTVÁN
IBVSZ
TÁRSASÁG

RAZZIA a belga napstereseknél

► (Munkatársunktól) A belga rendőrség több olyan Napster-felhasználónál is házkutatást tartott, akikről feltételezték, hogy a zenei file-cserélő hálózatról, illetve más MP3 számokat tartalmazó oldalról illegálisan letöltött zenei anyagokat CD-re másoltak, majd eladták. A hatóságok a nemzetközi jogvédő szervezet (IFPI) bejelentése nyomán kezdtek

vizsgálni, és mivel az IFPI-nél állítólag tízezernél is több kalóz adatait tartják nyilván, további rajtaütésekre lehet számítani. Ezen a listán állítólag nem szerepelnek azok, akik csak otthoni felhasználásra töltöttek le számokat, hiszen a jogvédők elsődleges célpontjai a „nagy halak”, akik az illegális másolatokat kereskedelmi forgalomba hozzák.

GPRS-KÉSZÜLÉKEK a Motorolától

► (Munkatársunktól) A világon eddig egyedülként kereskedelmi forgalomban is kapható GPRS-mobiltelefonokat gyártanak és szállítanak megrendelőiknek – adta hírül az elmúlt héten a Motorola. – A cég első háromsávú – 900, 1800 és 1900 MHz-en, tehát az Egyesült Államokban is használható – GPRS-telefonja az 1999 végén forgalomba került Timeport P7389i volt, mellyel GPRS-rendszereket teszteltek. Ennek a típusnak továbbfejlesztett változata a Timeport 260, amely rövidesen a hazai piacon is megjelenik.

Az idén minden mobiltelefon-termecksaládjukban (Timeport, V, Accompli, Talkabout) megjelennek a jövő technológiáját képviselő GPRS-készülékek, kiszélesített szolgáltatásokkal és költségkímélő megoldásokkal, alkalmazkodva a felhasználók változó igényeihez.

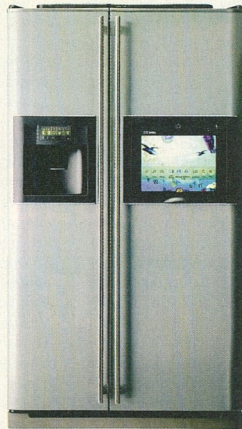
AZ ÉV termékei

► (Munkatársunktól) A BusinessWeek üzleti hetilap „2000 legjobb terméke” listáján az elmúlt esztendő 28 legsikerültebb masináját gyűjtötték össze. A mobil-telefonok közül az LG Electronics LGI-3000W típusú telefonja nyert, míg a digitális kamerák közül a Nikon Coolpix 870-es fényképezője, a játékkonzolok közül a Sony Playstation 2-je, míg a számítógépek közül az Apple G4 komputere találtatott a legjobbnak.

INTERNETES hűtőszekrény

► (Munkatársunktól) Az LG Electronics bemutatta új digitális hűtőszekrényét, a DIOS-t, mellyel nemcsak élelmiszert tárolhatunk, de szörfözhetünk is az interneten, sőt akár videotelefonálhatunk is.

fonálhatunk is. A hűtőszekrény ajtaján egy különlegesen jó minőségű, 15,1 inches TFT-LCD képernyő monitor található, sőt a fagyaszót egy saját LAN-porttal is ellátták, így ha valami elfogyott, azonnal megrendelhetjük az interneten. Ha éppen csevegni van kedvünk, az LCD-képernyő felső részébe beépített kamera segítségével akár kisebb videokonferenciát is rögtönözhetünk a hűtőnk

ajtajánál. A nasolók nagy öröme a mindent tudó masinával tévézni, e-mailezni is lehet, így csemegézés közben kedvenc műsorunk egyetlen pillanatról sem maradunk le. A készülék ezen túl csak úgy ontja magáról az információkat: hőmérsékletéről, ételöltletekről, lejáratú dátumokról, receptekről, táplálkozási információkról, főzési módokról és a szekrényben tárolt ételekről.

A GÉNTÉRKÉP a hálón

► (pte) Az ember „csupán” 30-40 ezer és nem 100 000 génből épül föl, mint a tudósok eddig vélték. Ekként az élővilág legfejlettebb egyedének alig kétszer annyi a génje, mint a légyéne. Erre a következtetésre jutottak az egyetemes kutatómunkában részt vevő szakemberek, akik az akadémikusoknak és a nagyvilágnak szánt nyilvános interneten is elhelyezték az ember génomjának a térképét. A gének „csekély” számának oka az amerikai Celera Genomics <http://www.celera.com> privát kutatóintézet tudósai szerint az, hogy az emberi fejlődés teljességéért más mechanizmusok is felelősek. A kutatók arra is rámutatnak, hogy a gének száma egyáltalán nem feltétele az élőlény fejlettségi állapotának. Egy további kulcsfontosságú eredmény szerint az emberiség 99,9 százaléka génje azonos. A Human Genome Projekt géntérképe a Nature <http://www.nature.com> brit tudományos magazin különdíjában, a Celera Genomics viszont a Science <http://www.sciencemag.org> című folyóirat internetes honlapján érhető el.

RANGSOROLT cégek

► (Munkatársunktól) A Fortune magazin múlt évi felmérése szerint a világ leginnovatívabb, stabil pénzügyi alapokkal rendelkező és a legjobb képességű munkatársakat foglalkoztató cégei között számos informatikai, telekommunikációs cég is helyet harcolt ki magának.

Annak bizonyosságául, hogy a részvények nem túl fényes szereplése nem szükségszerűen homályosítja el egy vállalat dicsőségét, a Cisco (részvényei 2000-ben 28,6 százalékot estek) a múlt évben elért 4. helyről a 2. helyre lépett előre, különösen magas pontszámokat kapva pénzügyi stabilitására és vezetésének minőségére. John Chambers ügyvezető a következőket mondta: „Nem egyetlen termékre, egyetlen piacra vagy egyetlen földrajzi térségre hagyatkozó cég vagyunk. Olyan cég vagyunk, amely újra és újra feltalálja önmagát. Ez benne van a DNS-ünkben.” Más technológiai cégek nem ennyire szerencsések. A viharvert Microsoft (62,8 százalékos értékcsökkenéssel) három helyet visszacsúszva az 5. helyre végzett, a Dell Computer (65,8 százalékos visszaesséssel) hét helyet zuhanva a 10. lett.

Hitelkártyacsatlás BRAZÍLIÁBAN

► (MTI) Brazília legnagyobb internetes-zolgáltatójának legalább 10 ezer ügyfele vált hitelkártyacsatlások áldozatává. A számítógépes bűnözők meghamisított internetes oldalon újbóli bejelentkezésre szólították fel az UOL nevű szolgáltató felhasználóit, és ennek során hitelkártyaadataikat is megkérdezték. Az elmúlt napokban őrizetbe vett gyanúsítottak közt van a brazil parlament egyik képviselőjének fia is. A nyomozás érdekében egyéb részleteket nem közöltek.

Az ismertté vált adatok szerint a törvényellenesen kicsalt hitelkártyaadatokkal a tettesek egyesült államokbeli és braziliai üzletekben, valamint az interneten történt vásárlásoknál éltek vissza.

AZ OROSZLÁN UGRANI KÉSZÜL

Beszélgetés Vitai Attilával, a Vodafone vezérigazgatójával

A VRAM TÁVKÖZLÉSI RT.
– A VODAFONE
AIRTOUCH PLC (50,1%),
AZ RWE TELLIANCE (19,9%),
AZ ANTENNA HUNGÁRIA (20%)
ÉS A MAGYAR POSTA (10%)
VEGYSVÁLLALATA – NYERTE EL
A KONCESSZIÓT MAGYARORSZÁGI
GSM 900 / DCS 1800 MOBIL
RÁDIÓTELEFON-HÁLÓZAT
KIÉPÍTÉSÉRE 1999. JÚLIUS 7 - ÉN.
A KÉSŐBB VODAFONE NEVET
VÁLASZTÓ TÁRSASÁG 1999.
NOVEMBER 30-ÁN INDÍTOTTA
SZOLGÁLTATÁSÁT.

be, és ezért nagyon sok pénzt fizettünk. A használat díja forgalomfüggő, ezért nem volt érdekünk, hogy minden erőnkkel az előfizetői szám növelésére koncentráljunk. Természetesen, ahogy egyre jobban kiépül a hálózatunk, úgy ez a korlát megszűnik, és ennek jelei már tapasztalhatók.

– *Mire gondolt?*

– Decemberben elkészültünk Budapest lefedésével és 2001. január 6-tól a Vodafone már kizárólag saját hálózatán bonyolítja a teljes fővárosi forgalmat. Az eltelt 14 hónapban több mint 160 millió dollárt költöttünk hálózatunk kiépítésére. Budapest kivül minden megyeszékhelyen

és több nagyvárosban, a Balaton, környékén valamint az összes autópálya és fontosabb útvonalak mentén már Vodafone-rendszer működik, és terveink szerint ez év közepére saját hálózatunkon elérjük az ország lakosságának 80 százalékát. Erre alapozva indítottuk be azt az akciót, amely a saját hálózat használatára ösztönöz: ha egy hívás a Vodafone-hálózatból indul, akkor annak rendkívül kedvező a díja. Ennek a csomagnak a sikere legszebb reményeinket is felülmúlta.

– *Akkor most kezdődik az ársverseny?*

– Már meg is kezdődött, de ez nem azt jelenti, hogy veszteséggel adhatjuk a szolgáltatást. Látni kell, hogy egy GSM-hálózat kiépítése óriási beruházással jár. Kezdődik a koncessziós díjjal, erre jön a nagyon költséges hálózatépítés, és a napi üzemelés sincs

ingyen. Befektetőink természetesen azt várják, hogy belátható időn belül profitot termeljünk, ez pedig csak úgy képzelhető el, ha ésszerű tarifákat alkalmazunk. A többi szolgáltató is ugyanebben a cipőben jár, tehát nem várható a percdíjak óriási csökkenése. A nagy verseny inkább a szolgáltatásokban lesz észrevehető.

– *Hogyan tud ebben egy új csapat versenyezni a rengeteg tapasztalatot szerzett régiakkal?*

– Mi csak Magyarországon vagyunk újak. A Vodafone a világ legnagyobb távközlési vállalata, és ebből adódóan a legnagyobb tudásbázisnak is a birtokosa. Rendelkezésünkre áll az összes eddig felhalmozott tapasztalat, amit a Vodafone-érdekeltségek szereztek a világ minden területén. Erre alapozva azt hiszem bárkivel a siker reményében versenyezhetünk.

– *De a tapasztalat csak akkor ér valamit, ha azt sikerül hosztani, ehhez pedig speciálisan képzett munkatársak kellene.*

– Így igaz, de szerencsére Magyarországon nem nehéz jól képzett embereket találni. A speciális szakképesítést pedig mi biztosítjuk. Az utóbbi hat hónap alatt csak tréningekre egymillió dollárt költöttünk. Ezenkívül befektetünk egy nagy informatikai fejlesztést, és ennek eredményeként márciustól a számlázást is mi végezzük. Eddig ugyanis – kihasználva a nemzetközi szervezet lehetőségeit – a görög társvalatnál készülték a magyar

előfizetők számlái. Az informatikai rendszerünk elindításával még rugalmasabban követhetjük az igényeket és új szolgáltatásokat indíthatunk, új tarifacsomagokat vezethetünk be.

– *Lehet már ezekről beszélni?*

– Az új tarifacsomagokról nem, ezek a legféltebbebb üzleti titkaink. De azt elmondhatom, hogy indítjuk a GPRS-t és a saját tartalomszolgáltatást. Ami ez utóbbit illeti, a már említett nemzetközi tapasztalatokat és a cégcsoport erejét felhasználva olyan szolgáltatást tervezünk, amire még nincs példa Magyarországon. Mint ahogy az is újdonság lesz, hogy a Vodafone nemzetközi hálózatát rövidesen egységes díjért használhatják előfizetőink. Van még sok más elképzelésünk is, de azokról beszéljünk majd akkor, ha megvalósulnak.

Lónyai László

llyonai@comptech.hu

► Az alig több mint egy év tapasztalatairól és a közeljövő elképzeléseiről kérdeztük Vitai Attila vezérigazgatót.

– *Amikor létrejött a Vodafone, sokan azt várták, hogy óriási ársverseny kezdődik a magyar mobilpiacra, mert a Vodafone agresszív árpolitikkal akar előfizetőket szerezni. Ez a verseny elmaradt, és emiatt sokan csalódtak annak érzik magukat.*

– Megérttem a csalódottságukat, de nekünk nem az a célunk, hogy sok előfizetőnk legyen óriási veszteséggel. Eddigi működésünk nagy részében még nem tudtuk a saját hálózatunkat használni, hiszen annak kiépítése jelenleg is folyik. Ezért úgynevezett nemzeti roaming keretében a már régóta jelenlévő mobilcégek hálózatát vettük igény-

Mérőföldkövek

A VRAM Távközlési Rt. 1999. július 7 - én nyerte el a koncessziót magyarországi GSM 900 / DCS 1800 mobil rádiótelefon-hálózat kiépítésére.

Szeptember 20-án a Vodafone 150 millió EURO értékű szerződést írt alá a Nokival a komplett 1800 MHz-es GSM-hálózat kiépítésére.

Oktober 8-án koncessziós szerződést írt alá Katona Kálmán közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter a magyar állam, illetve Jeremy Forward akkori vezérigazgató a Vodafone konzorcium nevében.

Oktober 22-én a hivatalosan V.R.A.M. Távközlési Rt. néven bejegyzett vállalat bejelentette, hogy VODAFONE márkaneven vezeti be szolgáltatását.

November 15-én eredményes 24 órás tesztet hajtottak végre – megtörténtek az első hívások a Vodafone hálózatán – teljes sikerrel.

November 30-án a Vodafone beindította magyarországi szolgáltatását!

CSOMAGOK

CSOMAGKAPCSOLT RÁDIÓS ADATÁTVITEL – EZT A MAGYAR SZAKKIFEJESZÉST TAKARJA AZ ANGOL GENERAL PACKET RADIO SERVICE, VAGY RÖVIDEBB NEVÉN GPRS. A SZAKEMBEREK ÁLTAL „KETTŐS ÉS FELEDIK” GENERÁCIÓNAK NEVEZETT (A MÁSODIK GENERÁCIÓS GSM ÉS A HARMADIK GENERÁCIÓS UMTS KÖZÖTTI ÁTMENET) MOBILTELEFON-RENDSZER NAGY SEBESSÉGŰ ÉS EGYBEN KÖLTSÉGHATÉKONY ADATÁTVITELT ÍGÉR A FELHASZNÁLÓKNAK. JELENLEG A VILÁG TÖBB RÉSZÉN FOLYIK A TESZTELÉSE, ILLETVE BEVEZETÉSE, ÉS EBBEN MI SEM MARADTUNK LE: A BUDAPESTI INFOPARK TERÜLETÉN LEZAJLÓTT KÍSÉRLETEK UTÁN FEBRUÁR 14-ÉN A WESTEL ORSZÁGOS TESZTÜZEMET INDÍTOTT HÁLÓZATÁNAK 70 SZÁZALÉKÁN.

Maradi Istvánnal, a Westel Mobil Távközlési Rt. üzemeltetésért és hálózatfejlesztésért felelős ügyvezető igazgatójával beszélgettünk erről a technológiáról.

– *Miért tekintenek ekkora várakozással a GPRS elé?*

– A mobil adatátvitel nem újdonság, sokan élnek már ezzel a lehetőséggel. Legnépszerűbb felhasználása a WAP mellett az e-mailek letöltése, hiszen az ember – legyen bárhol – képes elérni a levelesládáját, esetenként az internethez vele, és így tovább. Ám a fejlődés az egyre nagyobb adatvitelt igénylő alkalmazások irányába mutat. Sávsebesség: ez most a kulcsszó. A másik jelentős előrelépés az IP-technológia beáramlása a mobil világába. Tulajdonképpen ezen az IP-fronton várható a telekommuni-

káció és a számítástechnika igazi összeolvadása. A klasszikus időalapú összeköttetés, mikor az adatnalon egy állandó csatormaként él, nagyon gazdaságtalan. Így például a klasszikus internetezésnél, amikor a letöltött adatokat olvassa a felhasználó, a jelenleg alkalmazott megoldásnál ez a csatorna gyakorlatilag kihasználatlan. A felhasználó feleslegesen foglalja a hálózatot és fizet ezért, így ez nem költséghatékony megoldás.

– *Miként jutottak el az ország szinte egész területén elérhető GPRS-hez?*

– A GPRS területén már jó pár éve elkezdődtek a munkálatok, hiszen ez egy folyamatos továbbfejlesztése a GSM-rendszernek. Várhatóan majd mobil ISDN-szintű adatátviteli sebességet tesz lehetővé. Mi is ezt a

a mobilon

A GPRS a sokszorosára gyorsítja fel az adatátvitelt

IP ÉS INTEGRÁCIÓ

Milyen változások várhatóak a Matáv koncessziójának lejárta után a VoIP telefonálásban? Várható-e ugrásszerű változás a minőség, illetve az elterjedés tekintetében?

A Pantel szerint a minőség terén semmiképp, hiszen a szubjektív érzéken alapuló hangminőség nem igazán különbözik a lehetséges maximumtól. A jogszabályokban előírt késleltetés és más korlátozások mérhetőek ugyan, de ezek nem befolyásolják a hangvitelt olyan mértékben, hogy megszüntük aztán komoly különbség legyen. A technológia elterjedése várható, hiszen a VoIP sokkal költséghatékonyabb megoldás a vonalkapcsolt hangátvitelnél. Ez komoly kihívást jelent a hagyományos szolgáltatók számára, hogy milyen módon képesek versenyezni az új technológia nyújtotta előnyökkel. Egyre többen beszélnek a különböző adatátviteli szolgáltatások integrációjáról, melyhez az IP-alapú átvitel jelentheti az egyik kulcsot.

fejlesztési irányt választottuk, hiszen az ügyfelek itt kopogtatnak az ajtónkon, mind nagyobb és nagyobb sávsebességet, gyorsabb adatforgalmat igényel-

GPRS

ve. Úgy próbáltuk beilleszteni ezt a rendszert a hálózatunkba, hogy előfizetőink ebből semmit se vegyenek észre, azaz ne legyen fennakadás a folyamatos működésben. Tavaly először egy pilot rendszerrel kezdtünk, mely házon belül működött, majd kiléptünk a lágymányosi Infopark területére. Ezek a kísérletek sikeresek voltak, így most juttunk el oda, hogy az ország 70 százaléka tudjuk biztosítani ezt a megoldást. Nem hívjuk ezt még kereskedelmi üzemmek, aminek egyszerű oka van: készületket nem tudunk még kereskedelmi mennyiségben hozzá adni.

A fejlesztés a gyártók részéről két úton folyik, egyrészt építik hozzá az infrastruktúrát, az infosztrádat, másrészt a készülékeket is folyamatosan fejlesztik.

KÁBELEN jön A JÖVŐ

Ezek közül még egy sincs olyan állapotban, hogy ki lehessen lépni vele a piacra. Egyébként a világon mindenhol most van fejlesztés alatt ez a rendszer, így Németországban a T-mobil, Angliában a Cellnet az, amely nem sokkal előttünk elindította már ezt a fajta szolgáltatást.

– Más szolgáltatók híret tettek az úgynevezett HSCSD-rendszer mellett, míg a Westel lemondott erről. Mi ennek az oka?

– Igen, ez egy tudatos döntés volt a részünkről, hogy a HSCSD-lépést kihagytuk a fejlesztésből. Azért határoztunk így, mert az egy elavult technológia, roppant gazdaságtalanul bányák a hálózati erőforrásokkal, és a GPRS jövőképe már megjelent. Kiszűkítődd már igazán támogatók, egy-két olyan készülék van most a piacon, mely képes a HSCSD-rendszerű adatátvitel használatára. Mi úgy látjuk, hogy a GPRS-t támogató telefonok megjelenése már nyárra várható, először természetesen a felső kategóriában, ám – ugyanúgy, mint a WAP – ez a fejlesztés is gyorsan „lecsorog” az alsóbb kategóriás készülékek piacára. Egy autós analógiával élve: régebben a légszák a luxus-kategória kiváltsága volt, ma már szinte minden új autó rendelkezik ezzel az eszközzel. Egyébként a szolgáltatók kilencven százaléka a GPRS implementálásával foglalkozik.

– A GPRS elterjedésével gyorsabbá válhat a „hagyományos”, HTML-alapú internet elérése is. Mi lesz a WAP sorsa?

– Ehhez az kell, hogy a telefonok képesek legyenek a hagyományos, HTML- és XML-alapú szörfölsésre. A verseny, hogy a WAP-ot legyőzi-e az XML, már feljött világszerte. Ez igazából az operátoroktól és GPRS-től is független. Ha megjelennek ezek a telefonok, és elengedő mennyiségben, hogy a szolgáltató oldalról érdemes legyen az XML-alapú fejlesztésbe fogni, akkor egyértelműen jönnek a HTML-oldalak. Kétségtelen, hogy a WAP egyfajta szűrős, így amit áttesznek WAP-ra, az elérhető a megfelelő mobil-telefonokkal, de ami HTML-ben marad, ahhoz más készülék kell. Am adathordozóként mindkét esetben megfelel GPRS. A WAP azonban jelenleg erősen tartja helyét előnyét szerte a világban.

Rosta Gábor

A KOAX KÁBEL HALLATÁN A LEGTÖBBEN VALÓSZÍNŰLEG A KÁBELTELEVÍZIÓRA GONDOLNAK, LEGALÁBBIS EGYELŐRE. KÜLFÖLDI, FŐKÉNT EGYESÜLT ÁLLAMOKBELI PÉLDA SZERINT AZONBAN A KÁBEL SZEREPE A JÖVŐBEN NÁLUNK IS FELÉRTÉKELŐDIK, A LAKÁSOKBA UGYANIS A LEGTÖBB KOMMUNIKÁCIÓS SZOLGÁLTATÁS ILY MÓDON JUT MAJDBE, ÍGY TELEFONÁLHATUNK, INTERNETEZHETÜNK ÉS PERSZE TÉVÉZHETÜNK EGYAZON DRÓTON KERESZTÜL.

■ A kábelszolgáltatók jövőjét nem is annyira a televízió, mint inkább a távközlési szolgáltatók jelentik, amelyek beindításában azonban a Matáv és az LTO-k koncessziós szerződésének lejártáig várni kell. Az internet viszont már a jelen, hiszen számos területen nyújt internet-hozzáférést vagy közvetlenül, vagy egy partnercégen keresztül.

Csillogapontos rendszer

Magyarországon jelenleg hivatalosan mintegy 1,5 millió háztartásban néznek televízió kábelen keresztül, ám ennél lényegesen több, hozzávetőleg 2,5 millió lakos van az úgynevezett előtápi területeken belül, azaz a bekábellezett otthonok aránya meglehetősen magas. A dinamizmus szemmel látható, hiszen tavaly é. elején 918 településen – főként nagyobb városokban – még 1,3 millió előfizető jutott kábellelvezetés szolgáltatáshoz. Ennek oka, hogy a kábellelvezető kiépítése meglehetősen drága, ezért a sűrűn lakott településeken, városokban kiférhető, ahol a legkisebb munkával a legtöbb előfizető érhető el. Nemcsak a bekötött háztartások aránya, de a szolgáltatások színvonala is nagyon különböző, így a jelenlegi hálózatok jelentős részének műszaki színvonala internet- és távközlési szolgáltatásra egyelőre nem alkalmas, ezért folyamatos beruházásokra, fejlesztésekre van szükség.

A tábbelvezető szolgáltatásokhoz azonban nem elegendő az úgynevezett csillogapontos rendszer kiépítése, ez ugyanis csak annak feltételei biztosítja, hogy mindenki közvetlenül jusszon hozzá a szolgáltatáshoz. Ez az, ami jelenleg, hogy a kábelt nem kell más tulajdonos átvételni, így a fogyasztó nincs kiszolgáltatott helyzetben. Másrészt a csillogapontos rendszerrel a cégek több szolgáltatásukat is kínálhatnak, amelyek közül a fogyasztói igények, illetve pénztárcájuk szerint választhatnak.

Árulkodó árlisták

Igazi megoldást azonban csak az úgynevezett set top boxok megjelenése jelenthet, amelyekkel egyénre szabottan le-

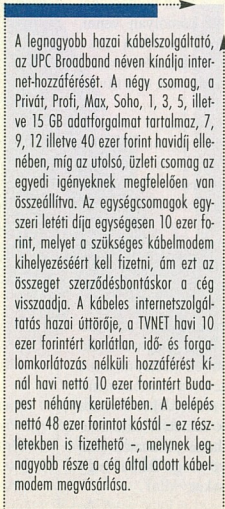
het a szolgáltatásokat kínálni. A set top boxok telepítése, valamint az így adható tábbelvezető nemleg megdrágított kábellelvezetés, pedig legnagyobb előnye a többi hozzáféréssel szemben a kényelem mellett éppen az olcsóság. A kényelem érhető, hiszen nincs szükség antennára, többnyire dekóderre sem, így egyelőre annyi készülék kötünk ró a kimenetre, amennyit akarunk. Az árlisták összehasonlító az olcsóság is szembeűnik, hiszen 2 ezer forint feletti összegért általában 40 csatornát lehet fogni a szolgáltatónál, de a legdrágább csomagokat is 3 ezer forint körül kifizethetjük.

A leggyengébb láncszem

Internetes berkekben ma már nem újdonság a kábeltévéen keresztül történő szörfözés, ám a telefonátviteli árait nézve valószínűleg egy darabig nem kerül le a napiérendőre. Ez a szolgáltatás azonban nem mindenki számára elérhető, ugyanis nem minden kábelszolgáltató kínál internet-hozzáférést, bár azaz, hogy a főkezőres telekommunikációs cégek befértek a piacra, a jövőben valószínűleg változik a helyzet. A kábel legnagyobb előnye, hogy mivel nem telefonvonalon kapcsolódunk a szolgáltató szerveréhez, a telefonért nem kell külön fizetni, a havi díj pedig állandó, független a forgalomtól. Az sem elhanyagolható, hogy a koax kábel adatátviteli sebessége többszöröse a telefonvonalé-

knak, azaz a modemcs, maximum 56 Kb/s helyett elérheti a 8-10 Mb/s-ot is. Az igazság az, hogy az utóbbi időben azért hozzátartozik, hogy a valódi idejű letöltések gyorsaságát mindig a hálózat leggyengébb láncszeme határozza meg, hiszen a hálózatból kimenő vonalak sávszélessége általában kisebb. A kábelen keresztül internet-szolgáltatás hosszú távon kifizetődő, az egyszeri befektetés azonban magas: a hozzáféréshez szükség van egy kábelmodemre az antennakimenet és a számítógép közé, valamint egy ethernet-kártyára a komputer belsejébe. A kábelhez hozzáférés sajátosság, hogy a sávszélesség aszimmetrikus: 10 Mb/s a letöltési sebesség, míg a másik irányba csak körülbelül 200 Kb/s és 2 Mb/s közötti a sávszélesség. Másik, nem elhanyagolható tulajdonsága, hogy az említett sávszélességet a felhasználók megosztva kapják – ha tehát sokan vannak fenn a neten, akkor komolyabban visszacsúszhat számíthatunk.

Filip Norbert
ntulop@comptech.hu

VAN ÚJ a Wap alatt

EGYRE TÖBBET HALLANI A MOBIL INTERNETÉRŐL, A WAP-RÓL, MÁR CSAK AZÉRT IS, MERT AZ ELMÚLT IDŐSZAKBAN MIND TÖBB, TELEFONRÓL IS ELÉRHETŐ TARTALOM KERÜL FEL A VILÁGHÁLÓRA. A PANNON GSM NEMRÉGIBEN HÁROM ÚJ SZOLGÁLTATÁST MUTATOTT BE, MELYEK JÓ ESÉLYVEL SZÁMÍTHATNAK KÖZÖNSÉGSIKERRE A SZŐRŐZŐ MOBILOSOK KÖRÉBEN.

► Nem újdonság már, hogy a postafiókunkba érkező e-maileket mobiltelefonunkon keresztül is elolvashatjuk. A PannonW@P-on keresztül azonban már nemcsak hozzáférhetünk leveleinkhez, de válaszolhatunk is a beérkező üzenetekre, vagy továbbíthatjuk azokat. Az üzenetküldés egyetlen feltétele, hogy belépéskor elfogadjuk: az új vagy továbbküldött levelekkel és válaszokkal telefonszámunk is megjelenik, azaz kilétünket mindenképp fel kell fednünk. Ha ezt nem fogadjuk el, küldeményeinket akkor is elolvashatjuk, legfeljebb nem válaszolhatunk rájuk. A szolgáltatás beállításához mindössze az internetes levelesláda, vagyis a fogadó szerver nevét és persze saját felhasználói nevünket, valamint azt az e-mail címet kell megadni, melyet a levél fogadója láthat.

Szintén újdonság az úgynevezett Navigá-

tor szolgáltatás, ami a térkép nélkül is segít, ha postahivatalt, bankot, gyógyszerértár, éttermet vagy éppen bankjegykiadó automatát szeretnénk útba ejteni. Ehhez mindössze tartózkodási helyünket kell megadnunk, azaz a várost, utcát, házszámot, és pillanatokon belül megtudhatjuk, hol találjuk az előbb említett helyek legközelebbikét, nyitva tartással, telefonszámmal és egyéb hasznos információkkal megtűzdelve.

A rendszer el is navigál bennünket a kívánt célpontig, attól függően, autóval vagy tömegközlekedési eszközzel utazunk éppen a városban. Mobiltelefonunkról ugyanis naprakész útvonaltervet kapunk, pontosan leírva, hogy mivel, merre kell utaznunk, sőt még az utazás várható idejét is elküldi a rendszer, bár ezt a hazai járatok pontosságát ismerve nem szabad túl komolyan venni. Amennyiben 700 méteres körzetben nincs busz, villamos vagy más közlekedési eszköz, akkor csak gyalogosan juthatunk el a kívánt helyre.

Sajnos mindent egyelőre csak a budapestiek, illetve a közvetlen agglomerációban élők – Budakalász, Budakeszi, Budaörs, Csömör, Diósd, Dunaharaszti, Dunakeszi, Ecsér, Érd, Halásztelek, Kerepes-Kistarcsa, Nagykovácsi, Nagytarcsa, Pécel, Pilisborosjeny, Solyvár, Szigethalom, Szigetszentmiklós, Ürmö, Törökbalint, Vecsés – élvezhetik, de a jövőben valószínűleg országosan is elérhető lesz a szolgáltatás.

Az autóban ülők sem maradnak azonban tanács nélkül, hiszen ők is megtudhatják, hogy a kiszemelt célpontoz merre, mennyit kell vezetniük. A mobiltelefon azonban nemcsak utazáskor és levelezéskor lehet hasznos társ, de ha bepetyögjük születési dátumunkat, a Bioritmus szolgáltatás pillanatok alatt közli velünk aktuális egészségügyi, fizikai vagy éppen szerelmi állapotunkat.

BARANGOL

A MATÁV KONCESSZIÓJÁNAK LEJÁRTÁIG ALIG EGY ÉV VAN HÁTRA, ÁM SOK SZOLGÁLTATÓ DÖNTÖTT ÚGY, NEM ÜL TÉTLENÜL, ÉS MEGPRÓBÁL ALTERNATÍVÁT NYÚJTANI NEMCSAK AZ ADAT-, HANEM A BESZÉDTOVÁBBÍTÁS TERÜLETÉN IS. ERRE EGY KÖNYVEN ELÉRHETŐ MEGOLDÁST JELENT AZ INTERNETES ALAPÚ HANGTOVÁBBÍTÁS.

► Ez az új, Voice-over-IP-nak (röviden VoIP) nevezett megoldás jórészt az internetnek köszönhető. A világhálón az adatok úgynevezett csomagok (csomagok) formájában közlekednek. Az Internet Protocol (IP) felelős azért, hogy e csomagokká ne tévedjenek el a különböző számítógépek között.

Hang-adat-hang

A hang adattá váló alakítása viszonylag bonyolult matematikai művelet, amelynek során az egyébként kezelhetetlen nagyságú adathalmazt kisebb méretűre tömörítik össze. Ennek természetesen éppen az ellenkezőjére van szükség a másik oldalon, amikor a már tömörített adatokból kell visszaállítani a beszédet. Az egyik legnagyobb technológiai kihívás éppen az, hogy ezt a ki- és betömörítést olyan gyorsan hajtsuk végre, hogy az még ne okozzon zavaró késlekedést a párbeszédben. Azt, hogy ez a szolgáltatás Magyarországon is elérhető legyen, a nyáron elfogadott távközlésitörvény-módosítás tesz lehetővé, anélkül, hogy a Matáv koncessziós joga csorbultna. Ennek értelmében a HIF-engedély a szolgáltatástól megköveteli egy 250 ms-os késlelte-

ÁS az IP-telefonía világában

tési mechanizmus beépítését, valamint a legalább 1 százalékos adatvesztéséget. Ha – és ez nem a távoli jövő – ezek a korlátozások megszűnnek, akkor az IP-alapú telefonálás minősége el fogja érni a hagyományos (vonnalkapcsolt) szolgáltatáséét.

A jelenlegi felhasználás kétéle. Egyik oldalon állnak a mobiltelefon-szolgáltatók által ajánlott lehetőségek. Itt fő szempont az olcsóság, ami gyakran 20-30 százalékos megtakarítást is eredményezhet a vezetékes szolgáltató külföldi tarifához képest. A minőség erősen függ attól, hogy abban az országban, ahová telefonálunk, milyen a hálózat kiépítettsége. Ha Nyugat-Európában vagy Észak-Amerikában van a beszélgetőpartnerünk, ak-

dás a hagyományos hívás minőségéhez képest.

Hang- és faxüzenetek

Más a céljuk azonban az alternatív távközlési szolgáltatóknak. Ezek főként céges, nagy forgalmat bonyolító ügyfeleknek ajánlják ezt a szolgáltatást. Így például a PanTel kétféle megoldást is kínál. Az egyik a PanPhone – ezt elsősorban olyan vállalkozásoknak ajánlja a cég, melyek havonta rendszeresen legalább húszezer forint értékű nemzetközi telefonforgalmat bonyolítanak le. Ennek megrendelésekor semmilyen hardver nem

tsónági kódok megadása után kapcsolják a kívánt számot. Ez a procedúra természetesen memóriás telefonkészülékek esetében egyszerűsíthető, hiszen a szükséges számkombinációk beprogramozhatók.

A másik csomag a PanTalk, mely a nagy nemzetközi telefonforgalommal rendelkező ügyfeleknek lehet előnyös, attól függően, hogy telephelyeik milyen távolságban helyezkednek el a PanTel gerinchálózataitól. A szolgáltatás telephelyeikre a megrendelő telefonközpontjára csatlakoztatott router feladata lesz, hogy a hang- és faxüzeneteket IP-alapú adatsomagokká alakítsa, melyek aztán a hívott félhez már ismét hang- és faxüzenneté visszaalakítva érkeznek meg. A cég által nyújtott szolgáltatások nem az interneten, hanem a PanTel saját, menedzselte hálózatán keresztül folynak.

A Vivendi Telecom Hungary jelentősebb nemzetközi forgalmat bonyolító ügyfelei számára a V-Com NetConnect VoIP-szolgáltatást ajánlja, mely IP-alapú beszédátviteli szolgáltatás. Ez a hagyományos telefonhálózattól függetlenül, az internet felhasználásával hozza létre a belföldi és nemzetközi beszéd- és faxösszeköttetéseket. Előnyös lehet olyan kisebb vállalatok számára is, amelyek több telephellyel, de kevés telefonvonallal vagy kis alközpontokkal rendelkeznek. Számukra ez akkor lehet előnyös megoldás, ha már amúgy is rendelkeznek valamilyen bérelt vonali szolgáltatással, illetve, ha szeretnék a telephelyek közötti távolsági (vagy nemzetközi) telefonhívások költségét csökkenteni.

A NetConnect VoIP-szolgáltatás igénybevételekor a V-Com a telefonhívásokat – illetve bérelt vonali kapcsolat esetén az alközpontot – saját hálózatába kapcsolja. Megfelelő adattómórtés után az Internet Protokoll (IP) alapú adathálózatához irányítja, ahol garantált sávszélességen továbbítja akár nemzetközi társzolgáltatói, akár más belföldi végpontja felé, ahol a hívásokat

ismételten hanggá alakítja vissza.

A szolgáltatást a V-Com szigorú minőségi szabványok betartása mellett nyújtja, melyekhez 24 órás felügyeletet garantál. A paraméterek folyamatos mérésével dokumentálja és ellenőrzi a szolgáltatás minőségét, annak bármilyen romlása vagy a rendszerben történt hiba esetén szakértői kérésre nélkül beavatkoznak, hogy a szolgáltatás folyamatos és zavartalan maradjon.

Előny az ügyfélnél

Lakossági ügyfelek számára a V-Com Világszám jelenthet megoldást az olcsóbb nemzetközi hívások felé. A Világszám szolgáltatást az egyéni és üzleti telefonvonal-előfizetők belépési és havi díj fizetése nélkül vehetik igénybe. A Világszám percdíja országoként (díjzónáként) változó, de szinte valamennyi esetben olcsóbb, mint a hagyományos telefonvonalon kezdeményezett nemzetközi hívások díja.

Az utóbbi időben főleg ingyenes internetes szolgáltatásáról ismertté vált kiwivi céges ügyfeleinek szintén kínál VoIP-megoldást, kiwivoice néven. Ennek segítségével a telefonhívások díjait akár harminc százalékkal is csökkenthetik. A szolgáltatás nemcsak nemzetközi, hanem belföldi és mobilhálózatokra történő hívások esetén is IP-alapon működik. A számlázás másodperc alapon történik.

Érdekes módon maga a Matáv is nyújt ilyen IP-alapú telefonálási lehetőséget, mellyel tulajdonképpen a saját nemzetközi szolgáltatásának állít konkurenciát. A Barangoló kártyával a hagyományos hívásokénál kedvezőbb percdíjért lehet telefonálni belföldi és nemzetközi hívások esetén. Ez utóbbi csak a Magyarországról kiinduló, illetve a külföldről Magyarországra történő hívások esetén érvényes.

Rosta Gábor
wbk@comptech.hu

kor a kapcsolat minősége gyakorlatilag megfelel a hagyományos telefonhívásénak. Sajnos ez nem mondható el például az oroszországi kapcsolatról. Itt már erősen érezhető az elmar-

kerül telepítésre. Az igénybevevő egy speciális, kékszámként működő (mindenholon helyi tarifáért hívható telefonszám) szám segítségével felhívja a PanTel IP-hálózatát, ahol a biz-

JÁTÉK

h í r e k

Endangered Species

Gathering of Developers (<http://www.godgames.com/>), a 3D Realms és az Action Forms Ltd. további részletekkel szolgált a Duke Nukem: Endangered Species című játékról. A program egy vadász- és egy akciójáték keveréke lesz, amiben a játékos különböző helyszíneken (hegyek, völgyek, dzsungel) tróféákat gyűjthet. S hogy ne legyen szokványos a dolog, ezért a szokásos állatokon kívül összefutathatunk vérfarkasokkal, bigfoottal (erdei ember) és a Tyrannosaurus Rexszel. Persze, a játékból nem hiányozhat a tipikus Duke Nukem-es hangulat és az eszement beszédok. A programban a szokásos, bőséges fegyverarzenálnál kívül egy sor alacsonyzerkezetű (állatkibocsátó, hangtampító) segíti a dolgunkat. Duke kedvenc szemeüvege most HUD-ként szolgál, amin keresztül egy sor hasznos információhoz juthatunk (terepviszonyok, GPS, az állatok tartózkodási helye...).

Munchs Odysseye

A Microsoft meginvítja a játékosokat, hogy még beljebb hatoljanak Oddworldbe, amire az Oddworld: Munchs' Odysseye weblap (<http://www.microsoft.com/games/oddworld/>) megnyitásával van lehetőségünk. A Flash-animációk segítségével hónapokal a program elkészülte előtt megismerkedhetünk a leendő játék helyszínével. A weblapon megismertetnek bennünket a történettel, a játékmennel és képernyőfotókon keresztül a játék külsejével. A Passport to Oddworld Paul O'Connor játéktervező naplója, ahol a fejlesztés fázisairól nyerhetünk információkat. Az egyik leginkább várt Xbox-játék idén ősszel, a játékgéppel egy időben kerül majd a boltokba.

Icwind Dale kiegészítő

Az Interplay és a Black Isle Studios bejelentette, hogy az Icwind Dale-szerpjáték kiegészítő lemeze, a Heart of Winter aranylemeze kerülül, és hamarosan a boltokba kerülhet. A játékban új, felfedezésre váró területek, új ellenfelek és varázslatok várnak a kalandvágyó játékosokra. A játék szabályai az Advanced Dungeons & Dragons második kiadásán alapulnak. A játék külsején is fejlesztettek, így lehet majd nagyobb felbontáson is játszani, képes nagyobb szörnyek megjelenítésére, és a felhasználói felület jobb lett. Természetesen a programhoz kell az eredeti Icwind Dale-játék is.

Heti Top Lista

A játékszoftverek eladási adatai alapján január 28. és február 3. közötti időszakban az első tíz helyezett. (Zárójelben az előző heti helyezések)

- (1) The Sims
- (2) The Sims Livin Large Expansion Pack
- (3) MP Roller Coaster Tycoon
- (4) Hoyle Casino 2001
- (5) Microsoft Age Of Empires II: Age of Kings
- (6) Diablo 2
- (7) MP Roller Coaster Tycoon Loopy Landscapes
- (8) Command & Conquer: Red Alert 2
- (9) * Oni
- (10) (9) Sim Theme Park

AZ ELMŰLT ÉVEZRED

Az olvasók szavazatai alapján

ÍME AZ OLVASÓK ÁLTAL A LEGJOBB JÁTÉKOKRA LEADOTT SZAVATOK ÖSSZESÍTÉSE. MINDENFÉLE MEGKÖTÉS NÉLKÜL HIRDETTÜK MEG A JÁTÉKOT, ÍGY NEM CSODÁLKOZTUNK VOLNA, HA BÁRKI A MONOPOLY, ESETLEG A RISK ASZTALI TÁRSASJÁTÉKOT JELÖLI A STRATÉGIAI JÁTÉKOK KÖZÖTT, ESETLEG JÁTÉKTERMEKBEN NÉPSZERŰ PROGRAMOK TŰNNEK FEL A SZAVAZATOK KÖZÖTT. EZ UTÓBBIRA MOST NEM KERÜLT SOR.

AKCIÓ:

1. Quake III Arena
2. Half Life
3. Quake
4. Unreal Tournament
4. Quake 2
6. Doom
7. Doom 2
7. Soldier Of Fortune
9. Delta Force 2
9. CounterStrike
9. Wizard Of War (C-64)
9. Unreal

KALAND:

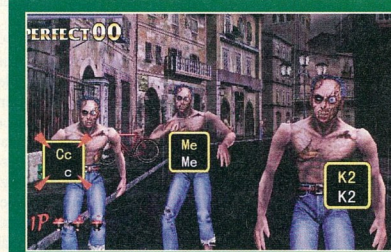
1. The Secret of Monkey Island
2. Grim Fandango
3. Escape from Monkey Island
3. Course of Monkey Island
3. Day of the Tentacle
6. Tomb Raider
6. The Secret of Monkey Island 2
6. Alone in the Dark
9. Alone in the Dark 2
9. Alone in the Dark 3

Ebben a kategóriában messze kimagaslott a John Carmack és társai nevével fémjelzett Doom és Quake-sorozat. Érdekes a Wizard of War, ami már gimnazista korban lévő Commodore 64-es játék, mégis többen emlékeznek rá. Szerkesztőségünk tagjai ebben a kategóriában nem tudtak egyértelmű elsőt kiválasztani. Szerintünk a Wolfenstein 3D, mint minden 3D-akciójáték ősapja, a Doom I-II és a Quake-sorozat a legjelentősebbek, de sokat játszottunk az Unreal Tournament-tel is. Ezen felül nem feledkezhetünk meg a Mortal Kombat-sorozatról sem, ami éveken keresztül az „akció” jelentette a kis falvak kocsmáitól a Petőfi Csarnok kerengőjéig.

A kalandjátékok között a Lucasarts cég a meghatározó, hiszen ennyi humoros és szórakoztató programmal a többi fejlesztő összességében sem tudott megőrvendeztetni minket. Ezt mutatja, hogy az első nyolc helyezettből hatot nekik köszönhetünk. A mi kedvenceink a Maniac Mansion és második része, a Day of the Tentacle, a Monkey Island-sorozat, egy nagyon régi PC-s játék, az Another World, a Leisure Suit Larry-sorozat, valamint a Broken Sword 1-2.

SZEREPJÁTÉK:

1. Diablo II
2. Baldur's Gate
- Tales of the Sword Coast
3. Diablo

Gépelj, vagy veged

Sok eszeveszett játékot láthattunk már a programok fejlesztőitől. Teljesen agyament logikái játékokat vagy olyanokat például,

legjobb játékaik

4. Baldur's Gate 2 – Shadows of Amn
5. Might and Magic I.
6. Ultima I.
7. Planescape Torment
8. Icewind Dale
9. Fallout 2
10. Final Fantasy 8
10. Final Fantasy 7

Az itteni nyertes helyzete elég érdekes, mert nem kifejezett szerepjátékról van szó, inkább akciójátékról, mely szerepjátékokat tartalmaz. Egyébként emiatt a Diablo II-re több kategóriában is érkezett szavazat, többen az akció- és a kalandjátékok között jelölték. Mi a Baldur's Gate I-II-re szavaztunk volna, a Final Fantasy-sorozatra, valamint a Fallout I-II-re. Ebben az is szerepet játszik, hogy az ősi idők Wizardryjai és Ultimái kimaradtak az életünkből, pedig sokan azokat tartják ezen a területen alapműveknek. Persze ez a szavazás eredményén egyáltalán nem látszik. Ezen felül, függetlenül kategóriális beosztásától, a Diablo I-II nekünk is a kedvenceink közé tartozik.

STRATÉGIA:

1. Red Alert 2
2. Starcraft
3. Age of Empires 2 – Age of Kings
4. Command and Conquer
4. Red Alert
6. Warcraft 2
6. Heroes of Might and Magic 3
8. Civilization
8. Command and Conquer - Tiberian Sun
8. Age of Empires

A stratégiai játékok között a Westwood tartott, a Command and Conquerrel és rokonai-val. A Starcraft sikere sem véletlen, nagyon sokan emiatt szoktak rá az on-line játékra, és nem meglepő az Age of Empires I-II jó szereplése sem. A mi kedvenceink a Defender of the Crown (ami Commodore 64-en a

csúcs volt), a Warcraft, a Command and Conquer (és társai), a Heroes of Might and Magic I-3, a Civilization és a Civil War.

LOGIKA:

1. Tetris
1. Pandora's Box
3. Lemmings
3. The Incredible Machine
3. Mahjong
6. Battle Chess
6. Sokoban
6. Aknakereső
6. Pushover (C64)
6. Sheep

A logikai kategóriában Mihail Pajitnov neve merül fel egyből, az első két játék az ő keze munkája. A Tetris és a Pandora's Box megjelenése között több mint 10 év van, mégis hasonló sikereket értek el. Több vicces kedvű olvasónk is az Aknakeresőt jelölte meg a legkedveltebb logikai játéknak, ami, ha nem is lett kategóriás, mindenesetre az egyik legnagyobb példányszámban eladott játék címmel büszkélkedhet. Mi legtöbbször természetesen a Terissel játszottunk, de irányítottuk a lemmegeket is, és küszködtünk sokat a The Incredible Machine feladványaival is, de kedveljük a Sokobant és a Mahjong mindenféle formáit, nem feleledkezve a Pandora's Boxról sem.

SZIMULÁCIÓ:

1. Need for Speed Porsche 2000
2. Need for Speed
3. Need for Speed III
4. Need for Speed II
4. Need for Speed Road Challenge
4. Grand Prix 3
7. Formula 1 Grand Prix 2
7. Colin McRae Rally
7. Midtown Madness
9. Colin McRae Rally 2

képzett lesz. A másik játékkal mindenki találkozhattat már, ha valami véletlen folyton bevetődött egy játéktérbe. Ez az a játék, ami mellett szinte mindig játszik valaki, kezében pisztolyt írja az ezerele színben pompázó zombikat és egyéb élőhalottakat. Ennek a játéktípusának a címe House of the Dead (természetesen már több rész is található belőle, ráadásul már PC-re és a házi játégekpekre is elkészítették az átírtakat), a cikkünk tárgyává pedig Typing of the Dead. Azonnal látszik, hogy roko-

nok. A Sega árási ötlete az, hogy nem pisztolyt fogunk a minket támadó ellenségre, és egerünkkel kezelve elstűjtjük azt. Dehogy, az olyan brutális lenne! A felénk közeledő ellenfelet úgy tudjuk kiiktatni, ha az elé írt szöveget minél gyorsabban begépeljük, mielőtt odaérne hozzánk és valamilyen támadást kezdeményezhetne. Ha kezdő számítógép-felhasználók vagyunk és rögöphez sem volt közünk soha, számítsunk rá, hogy már csak percünk vannak hátra. Ebben a játékban kizárólag a géppuskaüjji számíthat-

A szimuláció kategória számunkra egy hatalmas meglepetéssel szolgált, az első tízbe nem került be egyetlen repülőgép-szimulátor sem. Ez szerintünk annak is köszönhető, hogy ezen a területen (repülőgép-szimulátorok) napjainkban nagyságrendekkel kevesebb programot lehet eladni, mint mondjuk öt évvel ezelőtt. Emiatt kivétel nélkül autverseny található a listán, melyek némelyike ráadásul igencsak messze áll a szimuláció által megkívánt élethűségtől. Az általunk legtöbbet nyújtott programok a következők voltak: Test Drive, Tomcat, F-19, EF 2000 és a Flight Simulator-sorozat, a Need for Speed első és negyedik része, a Road Challenge.

SPORT:

1. FIFA 2000
2. FIFA 2001
3. FIFA 98
4. FIFA 99
5. FIFA: Road to World Cup 98
5. NHL 2001
7. NBA Live 2000
7. Sydney 2000
9. NBA Live '99
10. NHL 2000

A sportprogramok között szinte kizárólag – nem véletlenül – az EA Sports sorozatának tagjait találhatjuk, egy kivétellel. Az egyetlen nem EA-termék a Sidney 2000, aminek a népszerűsége a nemrég lezajlott olimpiának köszönhető, annyira azért nem volt kimagasló. Szerkesztőségünk tagjai legtöbbször a programokat forgatták: Daley Thompson's Decathlon (Commodore 64), FIFA-sorozat, Sensible Soccer és az NHL-sorozat.

Végül az olvasókat leginkább érdeklő témához érkezünk, a sorolás eredményéhez.

Az Ecobit Multimédia ajándékát, a Need for Speed: Porsche 2000 játékot Balog Tamás főtől olvasson (btvff@dpq.hu) nyerte.

A Red Alert 2, szintén az Ecobitől Szeles Zoltán (Zoltan.Szeles@acnielsen.hu) nyerménye.

A Modern Média díszdobozos Quake III Arena-játéka pedig Nagy Sebestyén (sebgutkopf@freemal.hu) tulajdonába került.

mint amikor a földre szállt idegeneknek kellett pucér nőket fényképezgetni. Ezek nyugodtan kijelenthetem – soha sincsenek a Sega új játékaéhoz képest. A Sega két olyan típusú programot ötvözött, amelyek még közzön viszonyban sem igazán lehetnek egymással. Az egyik a gépiráskortó program, a másik a horrorisztikus akciójáték. Az előbbinek határozott előnyei vannak, hasznádjai az informatikában bármikor elhelyezkedhet, ha másképp nem is, de adatbevitelre mindenképpen megfelelően

nak sikerre. Persze némi könnyítést alkalmazhat. Például nem kell figyelniük a nagybetűkre és a szóközökre sem, ezek kihagyása nélkül is működik a játék. Ahogy haladunk előre, úgy egyre hosszabb és nehezebb szövegeket kell begépelniük, ráadásul tele lesz nem megszokott karakterekkel (pl. %!-()...). Engem nem birt igazán lekötött néhány percnél tovább a program, így nem igazán ajánlanám másnak sem tartalmas szórakozásként.

DIGITÁLIS ALÁÍRÁS

Finisben a törvénytervezet

A KORMÁNY A MÚLT HÉTEN ELFOGADTA AZ ELEKTRONIKUS ALÁÍRÁSRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNYTERVEZET. ENNEK CÉLJA AZ ELEKTRONIKUS ALÁÍRÁS ÉS IRAT JOGHATÁLYÁNAK ÉS ALKALMAZHATÓSÁGÁNAK MEGTEREMTÉSE, HOGY SZÁMÍTÓGÉPÜNKRŐL EGY GOMBNYOMÁSSAL KÖTHESSÜNK SZERZŐDÉSEKET, INTÉZHESSÜK HIVATALOS ÜGYEINKET.

► Az elektronikus aláírásnak éppen olyan jogérvényesítőnek kell lenni, mint a hagyományos szignónak. Emellett létre kell hozni az aláírással és iratokkal foglalkozó szervezeteket, a megfelelő infrastruktúrát, valamint az ellenőrző állami felügyeleti rendszert. Ha a parlament is elfogadja a tervezetet, az azt jelenti, hogy megszűnik az írás papírfüggősége, ami egyben a hitelesítő bélyegzők és pecsétek trónfosztását is jelenti.

Az elektronikus aláírás fontosságát jól mutatja, hogy az Európa Parlament és Tanács már 1999-ben megalkotta az elektronikus aláírásra vonatkozó direktíváját, egységes irányelveket határozva meg a tagállamok részére. Az irányelvben megszabott 18 hónapi haladék 2001. július 19-én jár le, azaz az országoknak nem egészen fél évük van még az elektronikus aláírás jogszabályi feltételeinek megteremtésére. Az uniós elszántsága nem véletlen, hiszen az internet üzleti célú felhasználásának egyik feltétele, hogy az elektronikus úton történő ajánlatok, szerződések és egyéb tranzakciók jogilag is érvényesíthetőek legyenek. A hazai törvénytervezet az uniós jogharmonizáció jegyében követi az Európai Unió irányelveit.

A digitális aláírás legfontosabb feladata, hogy küldőjét egyértelműen és hivatalosan igazolja, másfelől, hogy garantálja: a cím-

zethez az eredeti, sértetlen üzenet érkezik meg. Ennek egyik feltétele, hogy az aláírás és a hozzá kapcsolódó személy igazolhatóan összetartozzon, azaz senki ne élhessen vissza más nevével, illetve ne tagadhassa le a maga által elküldött iratot.

Rózsahegy Zsolt, Magyarország egyetlen nyilvános szolgáltatásokat végző digitális tanúsítványkiadó cége, a NetLock Kft. ügyvezetője szerint a hitelesítésszolgáltatók, valamint az általuk kiadott tanúsítványok már ma is ezt a célt szolgálják. Ezek, akárcsak a közjegyzők, igazolják az aláíró és az aláírás közötti kapcsolatot, és az ily módon hitelesített szignót a Polgári Törvénykönyv már ma is elfogadja bizonyítékként.

A törvénytervezet azonban továbbmehet, és bevezeti az úgynevezett Minősített Hitelesítés Szolgáltató fogalmát, melyhez a Hírközlési Főfelügyelet, mint felügyeleti szerv engedélyre van szükség. A Minősített Hitelesítés Szolgáltatók azután igénybevezet Minősített Tanúsítványt adhatnak ki, az ezzel hitelesített aláírással ellátott dokumentumok pedig teljes bizonyító erejű magánokiratnak minősülnek, akárcsak a két tanú aláírásával ellátott hagyományos okirat. Azon cégek, melyek nem szerzik meg a HIF engedélyt, a továbbiakban is adhatnak tanúsítványokat, legfeljebb a „minősített” jelzést nem használhatják. Az ilyen tanúsítvánnyal hitelesített dokumentum joghatálya gyengébb, azaz amennyiben a szignó hitelessége megkérdőjeleződik, akkor a hitelességet kell bizonyítani, szemben a teljes bizonyító erejű okirattal, ahol ennek ellenkezőjéről kell meggyőzni a bíróságot.

Hiába azonban a feladót azonosított hiteles aláírás, ha a dokumentum eredeti tartalmát nem óvja semmi. Az elektronikus aláírással védett iromány sértetlenségét az úgynevezett nyilvános kulcsú titkosítás garantálja. Eszerint mindenkinek van egy nyilvános, illetve egy ehhez tartozó titkos kulcsa, melyek közül az előbbi érdemes minden olyan helyre eljuttatni, ahonnan levelet várunk, míg az utóbbira értelem szerűen vigyázni kell. Amennyiben valaki levelet kíván küldeni a titkos kulcs tulajdonosának, nincs más dolga, mint annak nyilvános kulcsával kódolnia az üzenetet, amit már csak a címzettnél lévő titkos kulccsal lehet visszafejteni. Ez olyannyira igaz, hogy utólag még a feladót sem változtathatja meg saját levelét.

Fülöp Norbert
fulop@comptech.hu

Kürtölő

Horváth Attilától (horvati@freemail.hu) kaptam az alábbi levelet:

„... Adott egy számítógép, mely közeléből megismerkedett egy lakóstúzzal. Véleményem szerint, az én nyomomam, akkor életet lehetne lehelni beteg dramkákra. Bár a ház műanyag berítésán látható némi hó okozta felületi károsodás, de túlzott hőszigetelésnek nem lehetett kitéve a gép, hiszen a bábékem nem olvadtak meg. (Ha jól emlékszem, akkor az IDE-kábelre 105 Celsius-fok van felfestve, mint felső határ.) A számítógép házában oldalai nem voltak a helyükön. A tüzesserkor üzenem kívül volt a masina. Az egész gépre zsiros korom rakódott le.

A kérdéses a következő: Egy körültekintő külső tisztogatás következtében érdemes-e tovább használni a winchester vagy celszerűbb lecserelni (nincs rája pótolhatatlan adat)?”

Szerintem kár lenne kidobni a winchestert, ha nem létfontosságú helyen használják. Amit érdemes lenne mielőbb megtenni: izopropil alkohollal (ecset segítségével) alaposan lemosni az elektronikát mindkét oldalon meg a winchester dobozát is kívülről. Az izopropil alko-

hol igen gyorsan párolog, miközben a lerakódott savas kémhatású szennyeződést oldja. Ha ilyen vegyszert nem tud szerezni, akkor bő szappanos víz és utána alapos hámozórtóztatás. A szappan helyett használható egyéb lúgos kémhatású mosószer is.

Ismételve meg ezt a műveletet kétszer, háromszor. Mindez azért kell, hogy a savas szennyeződés ne korrodálja a forrasztásokat tovább.

Figyeljen arra, hogy tisztítószert ne kerültesse a doboz tetején lévő szűrőre.

Ha ezt a tisztítást teljes alaposan elvégzi és egy héten belül nem jelennek meg kontaktushibák, a winchester igen nagy valószínűséggel megúsza e tüzést és megbízhatóan fog működni a következő tüzéssel.

Ugyanezzel a technikával a gép többi alkatrészét is megtisztíthatja.

A professzionális megoldások is lényegében ilyenek, csak kicsit több hőkezeléssel. Sok sikert!

HOL VOLT, HOL NEM VOLT,
NA NEM MOST, HANEM ANNO,
HOGY AZ EGYIK LEMEZGYÁRI
SZERKESZTŐ EGY
SZÉPREMÉNYŰ KOMPONISTA

KEZÉBE NYOMTA
A KRAFTWERK EGYÜTTES
KAZETTÁJÁT. MONDVÁN:

VALAMI ILYESMI KÉNE,
VINNÉK, MINT A CUKROT.
LERCH ISTVÁN VISZONT
HAZAÉRVE RÖVID ÚTON
KIHAJITOTTA AZ ABLAKON
A SZÁMÁRA ELKESERÍTŐEN
IDEGEN ROBOTROCKOT.

DÜHÉBEN ÖT PERC ALATT
MEGKOMPONÁLTA
A V'MOTO-ROCK TÁN
LEGNAGYOBB SLÁGERÉT:
VÁRJ, MÍG FELKEL MAJD A NAP.

– Fura kettősség ez...

– MI?

– Ha lecsukom a szemem, úzből tízszor az jön be, ahogy ül a zongora mögött, és nyakig merül az épp esedékes cizm-molt akkordba... Ugyanakkor viszont, már első zenekarában ('73) az Emerson, Lake and Palmer trió fémjelzte progresszív irányzatához csatlakozott, melyben mindig nagyon fontosak voltak a legújabb varázsszerek: analóg és polifon szintetizátorok, mellotronok... Melyik az igazi?

– Mind a kettő. Imádom a zongorát. Dalíráshoz ma sem használok mást. Hangszere léshéz viszont nagyon jól jönnek a számítógépek. Engem a hangszínek mindig inspiráltak. Ma is. Nagyon nagy játéka az egész. A legjobban azt szeretem, amikor egy „elrontott” hangszínből valami egészen új születik. Legutóbbi, Good Bye színű albumom zenei anyagát teljesnyomórészt teljesen egyedül, otthon készítettem el, és csak azután vonultam vele stúdióba. 1973-ban, a V'73 indulásakor miénk volt az ország legelső zongorista a Volán Elektronika. Akkortájt kezdte beleszólni az adatfeldolgozás rejtelmeibe, komoly nyugati kapcsolatai voltak. Így juthattam hozzá, ko-

LERCH: gép és zene

rántsem ingyen, életem első szintetizátorához, egy EML-hez.

– Polifonikus volt?

– Még nem. De már ez is előrelépés volt a Mooghoz képest. Nem egy, hanem egyszerre két hangot tudott megszólaltatni. Legalábbis hivatalosan. Volt egy mesébe illő villanyva-

Dés Laci hívott a Supergroupba, ahol dzsessz- és rockzenészek játszottak együtt...

– Solti János, Tóth Tamás, Másik János, Tátrai Tibor, Karácsony János, Szendi Gábor, Dés László, Lerch István...

– ... Münchenben vásároltam egy Yamaha CS-70M típusú szintetizátort. Azóta használom Roland MC 500-a om is, ami afféle digitális magnó: 16 sávra lehet vele MIDI jeleket rögzíteni. Öskövélet, de annyira megbízható, hogy koncerteken is bevetem. Nem csak én vagyok vele így. Nemrég láttam a Totót, ők is MC 500-assal dolgoznak élőben.

– Szóval szintű vagy zongora?

– Egyik sem.

– Mert?

– Mondtam már: mindkettő.

– Tudom, dalíráshoz szigorúan zongora, hangszerezéshez elektronika.

– Elektronika is. Amikor Horváth Attilával és László Attilával belevágtunk a „Charlie-project-be”, kiadtuk a jelszót: éljen az élő zene! Toljuk be a szinteket a zongora alá, hadd szóljon a Hammond orgona! Csinálunk magunknak egy jó kis lemezt – mondogattuk. – Magunknak és a hozzájuk hasonló arcoknak. Ha elfogy néhány ezer példány, már megérte. Gyémántlemez eszünkbe se jutott. Hál' isten, tévedtünk.

A masinák használatáig nagyon átalakítja a munkát. Engem kényelmessé tett, de csak egy ideig. A V'Moto-Rock Fény felé című lemezén dolgoztam, amikor Solti Jancsi barátom egy Katona Klári-koncertre kölcsönkérte MC 500-asom a hozzá tartozó diszkkal együtt. Amikor visszahozta, már az ajtóban láttam rajta, hogy baj van. Letörtél? Le. Az egész lemezt kezdethelem elől. A Tűzvarázsló csak nem akart eszembe jutni. Dupla vagy semmi: ha nagyon rágöresölsz, örökre elvész. Két hét telt el, mire észjaka, álomban fölbukkant. Azóta veszek föl mindent magnóra.

– A magánéletben milyen szerepet játszik a számítógép?

– Óvatos duhaj vagyok. Van otthon gépem, van e-mail címem, van www.lerch.hu. És vannak főntartásaim. Jó, jó, a világháló ablak a világra, de azon nem csak én tudok kinézni, azon át én is látszom. Nem nyugtat meg, hogy dalaimat bárki terjeszheti az engedélyem nélkül. De azért néha újrátjátszom a második világháború valamelyik digitálizált ütközetét...

Hetsi Péter

ggregorg@freemail.hu

Foto: Vitéz György

rázslónk: Tódor Lajos, jelenleg Londonban élő barátom. A mai napig nem tisztázott paraméterek közt csatlakoztatta Hohner Stringemet az EML-hez. Így lett polifon szintetizátorom. Tódor egyszer úgy mikrofo-

nozta be a dobucctot, hogy a jelet az én szintimbe vezette. Herpai Sanyi szólójánál minden ütés más hangon szólalt meg. Ma már tudjuk: hasonló elv alapján működnek a digitális hangmintavevők, a samplelek. De azokat csak a nyolcvanas évek végén kezdtek fölfedezni! 1985 körül futó viszonyt folytattam a Szalai testvérek (ex-Panthera Rei) Muzixával, de...

– Sinclair ZX 81-es íródott a program. Alapállapotban 1 kB volt a gép összes írható memóriája.

– ... gyorsan kifőntem. Amikor 1982-ben

Lerch István 1970-ben alakította első sulizenerátort, Hétfő néven. 1973-ban kezdi meg működését a Klasszikus darabok díratásával is próbálkodik '73, melyet 1977-ben Demjén Rózi és Mányhárt János csatlakozása után követ a V'Moto-Rock. 1982-ben tagja az élvonalbeli dzsessz- és rockmuzikusokból verbuválódott Supergroupnak. 1989-től folyamatosan jelennek meg önálló albumai. 1994-től Charlie dalainak többségét ő jegyzi. 30 év alatt közel 250 dallal írt, olyan szövegírókkal, mint Demjén Ferenc, Szevanovity Dusan és Horváth Attila. Február 26-án és 27-én a Budapesti Kongresszusi Központban adott illetve ad nagyszabású hangversenyt, melyen fellép a V'73, a V'Moto-Rock is. Íme néhány meghívott: Tátrai Tibor, Dés László, Charlie és az Afro Magic dobosai. A jeles alkalomra a Lerch-Demjén szerzőpáros új dallal komponált, és életrehozó kötetet is napvilágra látott, mindkettő 30 év zene címmel. A hangversenyről koncertlemez készül a Hungaroton gondozásában.

FELTÖKÉSÍTETT Voxline

► (Munkatársunktól) Az egy évvel ezelőtt létrejött Voxline Kft. a napokban Budapesten tartott sajtótájékoztatóján bejelentette, hogy 1,8 millió Euro első körös tőkebefektetésben részesül a 3TS Venture Partners közreműködésével. Ez megfelelő segítséget nyújt a cégnek, hogy szabadalmaztasson mobil-internet technológiájára építve termékeivel és szolgáltatásaival a hazai és a nemzetközi piacra lépjen. A technológia lehetővé teszi tetszőleges internet Web-tartalmak és más on-line adatbázisok testre szabott hozzáférést mobil- és vezetékes eszközökről. A cég B2B-szolgáltatásai elsősorban a mobil elektronikus kereskedelmet és információs szolgáltatást célozzák meg.

time@work A LONDON LOGIC-TÓL

► (Munkatársunktól) A London Logic Budapest Kft. – mint sajtótájékoztatójukon elhangzott – itthon is elérhetővé teszi time@work szoftvercsomagját, mely egy komplex időnyilvántartó rendszer. Az LLP-t 1992-ben alapították Prágában, kifejezetten azzal a céllal, hogy a közép-kelet-európai régió számára specifikus megoldásokat szállítsanak. A szoftver a közepes méretű professzionális szolgáltató vállalatok számára nyújt segítséget tevékenységük optimalizálására. Fő célterületek a pénzügyi tanácsadó vagy jogi gyakorlatot folytató cégek, illetve PR-ügynökségek köre. Az alkalmazott XML használatával a szoftver rugalmas, megfelelően méretezhető és már meglévő rendszerekbe integrálható. Jelenleg Microsoft-platformokon működik, de hamarosan képes lesz Sun Solaris-rendszerekkel való kommunikációra is.

Üj Siemens

MOBILTELEFONOK

► (Munkatársunktól) Két új mobiltelefon is bemutatott a minap a Siemens. A két modellt egyaránt február közepétől forgalmazzák Magyarországon. Az olcsóbb kategóriájú A35 a C25 utóda. Az A35 több ponton is szakít az eddigi Siemens-hagyományokkal. Változott a menürendszer, a készülék kezelése még egyszerűbbé vált. A telefon külön jelzi a bekövetkezett eseményeket (SMS, nem fogadott hívás). Legfontosabb újdonsága azonban nem ez, hanem – a Siemens történetében először – a kijelző körüli cserélhető előlap. A másik, SL45 névre hallgató újdonság már a csúcskategória képviselője. Egyedülálló tulajdonsága, hogy a készülékben egy MultiMedia-kártya-olvasó, míg az alapsomagban egy 32 MB-os kártya (általános tároló-és adathordozó floppy vagy CD helyett) található, melyek segítségével a telefon eredeti funkcióján jóval túlmutató szolgáltatásokat kínál.

MATÁVNETES változások

► (Munkatársunktól) A Matávnet átalakítja szervezeti struktúráját, így három, önálló üzletágba csoportosítja lakossági, vállalati, illetve tartalomszolgáltatását – tájékoztatta a cég vezetése az elmúlt héten a sajtó képviselőit. A szervezeti változásokat Drájkó László, a Matávnet vezérigazgatója a piaci igényekhez, kihívásokhoz való alkalmazkodással indokolta. A vezérigazgató elmondta, hogy miközben sok internetszolgáltató figyelmébe a lakossági ügyfelektől a vállalati szféra felé irányul – ma leginkább itt van a szolgáltatásokra fizetőképesség kereslet –, a Matávnet mindkét irányban erősíteni kívánja pozícióját.

A tartalomszolgáltatás letisztulása terén a

cég az Indexszel közösen hozta létre a Magyar Tartalomszolgáltatók Egyesületét, melynek legfontosabb feladata a magyar tartalom színvonalának, kiszámíthatóságának biztosítása. Lakossági területre vonatkozó bejelentés is történt: a 20 óra hozzáférést tartalmazó HOBBI-csomag immár 25 százalékkal olcsóbban fizethető elő, valamint elkezdődött a kifejezetten lakossági piacra szánt széles sávú ADSL Otthon-csomag értékesítése is. Az üzleti felhasználók számára a cég elindította AdatPark szolgáltatását, mely osztott és dedikált szerverbérlettel, szerverelhelyezést, valamint e-commerce-alkalmazásokat kínál. A cég ezen felül már-ciusra ígéri üzleti ADSL-csomagjának bevezetését is.

Összeállította:
Rosta Gábor
wbk@comptech.hu

külső

MINIFON

Sajnos új mobil-telefon-készüléket kaptam, azért mondom, hogy sajnós, mert a régit már nagyon megszoktam. Első generációs masina volt, még olyan nagy, tartós akkut is vettem hozzá, mindig tudtam, hol van, mert lehátta a zsebem.

Ez az új alig nagyobb, mint egy öngyújtó. Öngyújtóból egyébként évente átlagban hat-hetet veszek el, de elhátároztam, hogy erre a pici mobilra nagyon fogok vigyázni, ami pedig nem könnyű. Ha zsebe vágom, nem érzem, hogy hol van, ha telefonálni akarok, át kell kutatnom az összes zsebet, mint amikor a villamoson az ellenőr a jegyemet kéri. Gondolták volna, hogy egy férfilyöntőn – ha a mellényt is beleszámítjuk – minimum 11 zseb van? Téliidőben ez megő a kabát négy zsebével, sportzséki viselése esetén pedig a zsebek száma szinte végtelen. És ezek közül egyikben van a kis telefon. Általában az utolsóban.

Ha bennünket hívának, kedvezőbb a helyzet, mert a hangból következtetni lehet a mobil rejtekhelyére, bár az akusztika családok: megesküdnél, hogy a farod felől jön a csengetés, s a végén kiderül, hogy mégis a szivarzsebedből. Van olyan vibrátoros típus is, amely diszkrét rázkódással jelzi hollétét, de én nem olyat kaptam, bár az unokahúgom, aki most érettségizik, nagyon kedveli.

A baj akkor kezdődik, ha keresed a telefont és egyik zsebedben sem találod. Ilyenkor az ember feltűrja a lakást, ami nagyon hasznos dolog, hiszen rengeteg régen elveszettek hitt dolgot meg lehet találni, csak a mobiltelefon nem. Ha az embernek van odahaza egy jó kutya, sokat segíthet, mert az előfizető megszorgalmazza a tenyerét az ebbel, és azt mondja, hogy: „Blöki, keresse!” Az én kutyaám ilyenkor mindig odahozza a tévé távirányítóját meg a kedvenc söröskorsót.

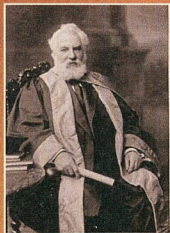
Vannak aztán trükkösebb keresési módszerek is. A drótos telefonodról vagy egy másik mobilról próbál meg felhívni a számot, és fülel! Ha a mobilod a lakásban van, és egyszerre többen keresitek, akkor viszonylag hamar be lehet határolni a koordinátákat. Pechesebb esetben a telefonod ki van kapcsolva, így a csengetés nem lehet lokalizálni, viszont a jel felhangzása után hagyhatós: magadnak üzenetet.

A legrosszabb az, ha a mobilod kicseng, de azt csak a készülékben keresztül hallod. Ilyenkor merül fel a gyanú, hogy a masinát ellopták. Gyorsan lelitold, a szolgáltató kikapcsolja, ezt követően viszont rögtön megtalálod a kocsid kesztyűtartójában.

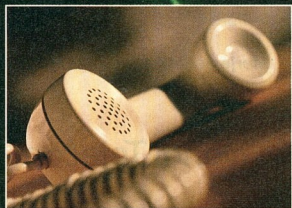
Tegnap titokban visszacsereletem a minimobilomat a jó öreg old timerre.

Trunio Bernabás

Köszönet érte, Bell!

MA MÁR ELKÉPZELNI SEM TUDJUK, MILYEN LENNE AZ ÉLET NÉLKÜLE. SZERETJÜK ÉS GYŰLÖLJÜK, DE MINDENEKFELETT: HASZNÁLJUK. HA CSAK HÁROM KORSZAKOS, AZ EMBERISÉG ÉLETÉT DÖNTŐEN BEFOLYÁSOLÓ TALÁLMÁNYT KELL GONDOLKODÁS NÉLKÜL MEGNEVEZNI A XIX-XX. SZÁZADBÓL, AZ EGYIK BIZONYOSAN EZ: A TELEFON. ALEXANDER GRAHAM BELL 125 ÉVVEL EZELŐTT, 1876. FEBRUÁRJÁBAN JEGYEZTETTE BE AMERIKÁBAN TALÁLMÁNYÁT, AMELY „MEGRENGETTE” ÉS SOK TEKINTETBEN MEGVÁLTOZTATTA A VILÁGOT. 125 ÉV IDE VAGY ODA, A TELEFON MA IS KÉPES ÚJABB MEGLEPETÉSEKKEL SZOLGÁLNI. VAN MŰLTJA, ÉS VAN JÖVŐJE. HELLÓ, BELL, KÖSZÖNET ÉRTE!

Szabadnak érzem magam, mert van választásom

Az ember természeténél fogva vágyik a szabadságra. Arra, hogy a lehetőségek közül szabadon választhasson és köztéttségek nélkül oszthassa meg gondolatait másokkal. A Vivendi - Magyarország legdinamikusabban fejlődő távközlési szolgáltatója - új, emberibb arcot kíván adni a távközlésnek. Olyat, amely az Ön számára igazi szabadságot és végtelen lehetőségeket kínál. Jelenleg 6 megyében, közel 500 000 előfizetőnk, valamint országsszerte üzleti kommunikációs és internetes partnereink is tapasztalhatják: a Vivendi készen áll arra, hogy az Ön érdekeinek megfelelő versenyt szolgálja.

Merje velünk együtt elképzelni, hogy a világ másmilyen is lehet!

Vivendi Telecom Hungary

Összeköt minket

www.vivendi.hu